

Julkaisujen arviointivälineiden webinaarit tutkijoille

Leeni Lehtiö & Anu Valtari

Turun yliopiston kirjasto

MIKSI?

- Suomessa Julkaisufoorumi auttaa paitsi tutkijoita julkaisukanavan valinnassa myös jokaista tiedon luotettavuuden arvioijaa.
 - Ei kuitenkaan poista arvioinnin ongelmia: ei kata kaikkia lehtiä, monitulkintainen 0-taso.
- Arvioinnin eri välineet voivat myös antaa ristiriitaisen vaikutelman, koska mittaavat eri asioita.
 - Lehti nollassa JUFossa, mutta sisältyy WoSiin, impact factor laskettu.
 - Lehti siirretty suppressointi-listalle JCR-tietokannasta, mutta löytyy JUFosta.
- Ylipäättään julkaisujen arviointi mutkikkaampaa ja tärkeämpää kuin ehkä koskaan.

MIKSI?

- Aikaisemmat tavat arvioida julkaisujen luotettavuutta ja tunnistaa luotettava tieteellinen tieto eivät enää riitä.
 - Saalistajalehdet, kaapatut lehdet, saalistajakonferenssit, tekoälyllä tuotetut artikkelimassat, retracted-artikkeleiden määrän kasvu, "paperitehtaat", viittausten manipuloinnit...
- *I had no idea about these issues before this webinar.*
Palaute Hijacked journals and other predators –webinaarin jälkeen

MILLOIN?

- Julkaisumetriikkaan ja -arviointiin liittyviä koulutuksia järjestetty säännöllisesti vuodesta 2017 alkaen.
- Koulutuksissa siirrytty h-indeksien ja impact factoreiden etsimisessä kohti yleisempää julkaisujen arviointia, luotettavien julkaisujen tunnistamista ja vastuullista metriikkaa.
- Aikaisemmin yksi koulutus, nykyään kaksi vakituista koulutusta, lisäksi vaihtelevia webinaareja eri teemoilla, mm. tutkijan Scopus, tutkijan Web of Science, lehtien arviointi eri näkökulmista.

MITEN?

- Vakituiset, tutkijoille suunnatut webinaarit
 - Tieteellisen julkaisemisen arviointivälineitä/
Tools for evaluation of publications
 - Kaapattuja lehtiä ja muita saalistajia/
Hijacked Journals and Other Predators
- Kesto n. tunti
- Järjestetään kerran lukukaudessa
- Ilmoittautuneille materiaalipaketti webinaarin jälkeen
- [Kirjaston koulutusaikataulussa](#)

MITÄ?

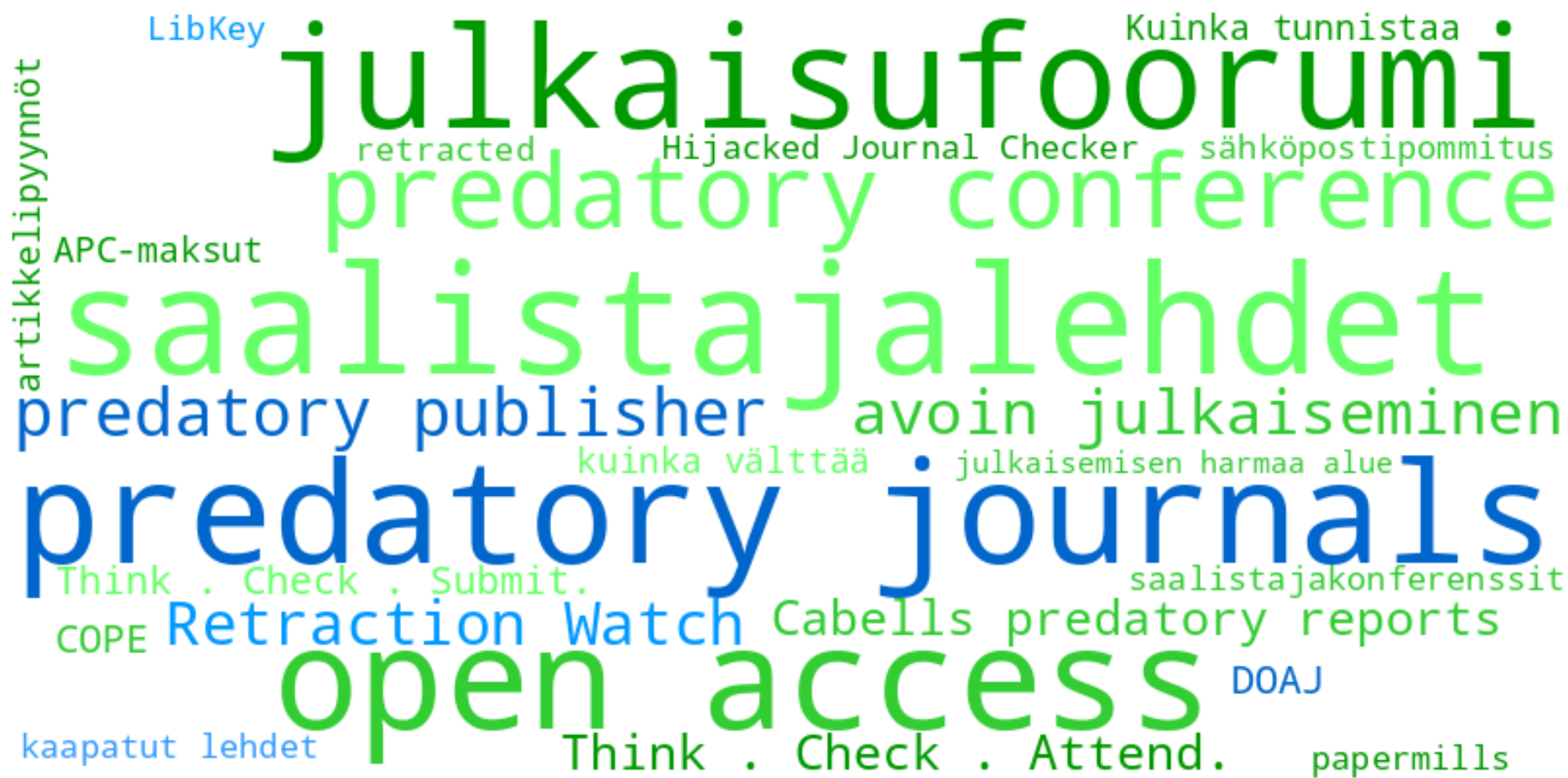
- Webinaarit yhdistelmä teoriaa ja käytäntöä.
 - Mitä erilaiset mittarit (JUFO-tasot, impact factor, jne.) tai tietokannat (Scopus, WoS jne.) pitävät sisällään, mitä rajoitteita niiden käyttöön liittyy, miten niitä tulisi käyttää ja tulkita.
 - Esitellään käytännössä mistä arviointivälineet ja tietokannat löytyvät, miten niitä käytetään.
- Tuodaan esille julkaisemiseen liittyviä väärinkäytöksiä: saalistajalehdet, viittausmanipulaatiot...

Tieteellisen julkaisemisen arviointivälineitä

vertaisarviointi
web of science
viittaukset
publish or perish
tieteellisyys
saalistajalehdet
julkaisufoorumi
google scholar
Journal Citation Reports
viittauskonteksti
viittausmäärät
vastuullinen metriikka
impact factor
category normalized citation impact
field weighted citation impact
luotettavuus
scopus

Sanapilvi tehty Copilotin avulla

Kaapattuja lehtiä ja muita saalistajia

Millaista palautetta?

- Osallistujia tasaisesti vuodesta toiseen (ilmoittautuneita yleensä 20-40)
- Palautteita
 - *Tällaiset luennot pitäisi laittaa pakolliseksi osaksi tohtoriopintoja tai ainakin selkeästi kurssitarjottimelle / opinto-oppaan kurssivalikoimiin.*
 - *Ajankohtainen teema, käytiin konkreettisesti asioita läpi (esim. näytettiin konkreettisesti ja havainnollistettiin). Materiaalin ja linkin saa myös jälkeenpäin itselle, niin pystyy palaamaan niihin ja hyödyntämään. Oli hyvä, että keskityttiin tiettyyn teemaan, jota käsiteltiin monipuolisesti. Tunnin koulutus on myös hyvä aika siten, että siksi ajaksi pystyy irrottautumaan muista töistä helpommin kuin pidemmiksi koulutuksiksi. Koulutus sopi eri urapolun vaiheissa oleville, esim. itselleni oli hyvä saada ajankohtaista tietoa ja päivittää asioita.*

Mitä tulevaisuudessa?

- Koulutuksen tarve todennäköisesti kasvaa: esim. joidenkin tiedonhakuun tarkoitettujen tekoälyvälineiden pohjadata (esim. OpenAlex) voi sisältää hyvin eritasoisia julkaisuja – osattava arvioida julkaisujen laatua.
- Miten tekoäly voisi olla apuna julkaisujen arvioinnissa?
- Webinaarien lisäksi ehkä muita koulutusmuotoja, esim. pakopeli?

Kiitos!

Get inspired.

TURUN
YLIOPISTO